

Årsregnskap 2011

Innhold

Regnskapsskjema 1 A – driftsregnskapet.....	2
Regnskapsskjema 1 B – fordeling til drift.....	3
Regnskapsskjema 2 A – investeringsregnskapet.....	4
Regnskapsskjema 2 B – investeringer.....	5
Hovedoversikt balanseregnskapet.....	7
Økonomisk oversikt – drift.....	8
Økonomisk oversikt – investering.....	9
Note 1 – Endring i arbeidskapital.....	10
Note 2 – Pensjonsforpliktelser.....	11
Note 3 – Garantiforpliktelser.....	15
Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.	15
Note 5 – Aksjer og andeler.....	16
Note 6 – Avsetninger og bruk av avsetninger.....	17
Note 6 – Avsetning til og bruk av fond.....	17
Note 7 – Kapitalkonto.....	18
Note 8 – Regnskap og beretning for interkommunalt samarbeid.....	19
Note 9 (KRS) – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler.....	20
Note 10 (KRS) – Politisk og administrativ organisering m.m.	23
Note 11 (KRS) – Vesentlige poster.....	25
Note 12 (KRS) – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner.....	25
Note 13 (KRS) – Anleggsmidler.....	26
Note 14 (KRS) – Markedsbaserte finansielle omløpsmidler.....	27
Note 15 (KRS) – Gjeldsforpliktelser.....	27
Note 16 (KRS) – Vesentlige forpliktelser.....	30
Note 17 (KRS) – Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester.....	31
Note 18 (KRS) – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor.....	32
Note 19 (KRS) – Forhold ved regnskapsårets slutt.....	33
Note 20 (KRS) – Eksterne gjeldsforpliktelser.....	33

Regnskapsskjema 1 A - driftsregnskapet

	Regnskap 2011	Revidert budsjett 2011	Opprinnelig budsjett 2011	Regnskap 2010
Skatt på inntekt og formue	-923 853 814,51	-924 697 000,00	-1 097 500 000,00	-975 909 186,87
Ordinært rammetilskudd	-1 218 631 051,00	-1 194 600 000,00	-1 013 797 000,00	-763 948 903,00
Skatt på eiendom	-131 657 749,70	-130 800 000,00	-130 800 000,00	-111 007 014,25
Andre direkte eller indirekte skatter	-8 034 652,00	0,00	0,00	-7 874 349,00
Andre generelle statstilskudd	-67 653 469,00	-63 804 500,00	-51 210 000,00	-250 036 522,00
Sum frie disponible inntekter	-2 349 830 736,21	-2 313 901 500,00	-2 293 307 000,00	-2 108 775 975,12
Renteinntekter og utbytte	-71 948 084,98	-76 980 000,00	-72 380 000,00	-65 250 878,80
Gevinst finansielle instrumenter	-9 409 019,08	0,00	0,00	-19 372 666,66
Renteutg., provisjoner, andre finansutg.	111 528 497,74	117 100 000,00	108 100 000,00	95 333 337,62
Tap finansielle instrumenter	1 056 193,23	0,00	0,00	1 171 230,30
Avdrag på lån	106 574 872,00	106 800 000,00	110 200 000,00	95 038 572,00
Netto finansinntekter/-utgifter	137 802 458,91	146 920 000,00	145 920 000,00	106 919 594,46
Til ubundne avsetninger	79 695 547,00	71 570 596,00	0,00	18 313 547,87
Til bundne avsetninger	9 831 186,90	0,00	0,00	26 128 121,72
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-71 570 595,53	-71 639 596,00	0,00	-9 840 212,87
Bruk av ubundne avsetninger	-62 551 594,55	-47 705 060,00	-23 670 060,00	-22 911 488,21
Bruk av bundne avsetninger	-30 807 748,39	-20 914 000,00	-20 899 000,00	-11 026 809,99
Netto avsetninger	-75 403 204,57	-68 688 060,00	-44 569 060,00	663 158,52
Overført til investeringsregnskap	17 494 810,83	19 660 000,00	23 660 000,00	11 485 261,77
Til fordeling drift	-2 269 936 671,04	-2 216 009 560,00	-2 168 296 060,00	-1 989 707 960,37
Sum fordelt til drift	2 199 843 144,54	2 216 009 560,00	2 168 296 060,00	1 918 137 364,84
Regnskapsmessig mindreforbruk	-70 093 526,50	0,00	0,00	-71 570 595,53

Regnskapsskjema 1 B - fordeling til drift

Fordeling på drift	Regnskap 2011	Revidert budsjett 2011	Opprinnelig budsjett 2011
Til fordeling drift	2 269 936 671,04	2 216 009 560,00	2 168 296 060,00
Sum til fordeling	2 269 936 671,04	2 216 009 560,00	2 168 296 060,00
Rådmann	22 398 848,97	28 039 000,00	20 039 000,00
Kommuneområde SØK	118 576 524,31	122 635 809,00	118 722 000,00
Kommuneområde Helse og sosial	951 968 678,65	971 602 000,00	971 602 000,00
Kommuneområde HR	106 800 768,10	108 712 830,00	109 525 000,00
Kommuneområde oppvekst	870 831 779,64	865 397 060,00	865 382 060,00
Kommuneområde teknisk	218 813 291,75	194 034 361,00	188 570 000,00
Andre overføringer	-2 651 509,59	-2 600 000,00	-2 600 000,00
Overføringer fra staten	-49 668 363,50	-47 965 000,00	-70 000 000,00
Momskompensasjon	-29 529 526,51	-34 900 000,00	-44 900 000,00
Pensjon	-9 508 412,55	9 543 000,00	11 956 000,00
Renter og avdrag	1 482 254,27	1 147 000,00	0,00
IUA	707 711,00	0,00	0,00
Frivillighetssentralen	-378 900,00	363 500,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	70 093 526,50	0,00	0,00

Regnskapsskjema 2 A - investeringsregnskapet

	Regnskap 2011	Revidert budsjett 2011	Opprinnelig budsjett 2011	Regnskap 2010
Investeringer i anleggsmidler	301 609 298,79	755 864 602,00	383 550 000,00	408 060 591,17
Utlån og forskuttering	86 621 367,00	105 700 000,00	105 700 000,00	83 077 810,50
Avdrag på lån	47 393 785,00	35 000 000,00	35 000 000,00	58 796 853,00
Avsetninger	26 281 946,30	10 625,00	0,00	36 835 826,72
Årets finansieringsbehov	461 906 397,09	896 575 227,00	524 250 000,00	586 771 081,39
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	-299 074 185,69	-722 672 069,00	-400 890 000,00	-447 197 760,14
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-6 103 196,02	-1 010 625,00	-1 000 000,00	-3 997 031,00
Tilskudd til investeringer	-66 431 008,40	-52 632 000,00	-43 700 000,00	-9 489 701,60
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-47 938 773,71	-35 400 000,00	-35 000 000,00	-43 751 991,67
Andre inntekter	-761 565,98	0,00	0,00	-1 940 911,00
Sum ekstern finansiering	-420 308 729,80	-811 714 694,00	-480 590 000,00	-506 377 395,41
Overført fra driftsregnskapet	-17 494 810,83	-23 660 000,00	-23 660 000,00	-11 485 261,77
Bruk av avsetninger	-24 102 856,46	-61 200 533,00	-20 000 000,00	-68 908 424,21
Sum finansiering	-461 906 397,09	-896 575 227,00	-524 250 000,00	-586 771 081,39
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Regnskapsskjema 2 B - Investeringer

Tiltak	Regnskap 2011	Opprinnelig budsjett 2011	Revidert budsjett 2011
KOMMUNEOMRÅDE HELSE OG SOSIAL			
Enhet bolig og omsorg			
Korttidshjelpemidler	32 550	200 000	400 000
Boligsosial handlingsplan/årsplan	13 814 701	15 000 000	31 242 760
Sum enhet bolig og omsorg	13 847 251	15 200 000	31 642 760
Enhet Helse			
Håndholdte terminaler PDA	1 056 830	400 000	743 119
Nye moduler i Gerica	942 480	2 200 000	2 200 000
Sum enhet helse	1 999 310	2 600 000	2 943 119
Omsorgstjenester			
Inventar og utstyr	2 280 014	2 000 000	3 375 218
Nytt sykehjem Haugvoll 64 plasser	42 364 805	22 000 000	42 545 870
Nytt sykehjem og bofellesskap Valaskjold	3 922 979	7 000 000	11 321 545
Opprusting/riving gamle Haugvoll	-	1 000 000	1 000 000
82 omsorgsboliger i bofellesskap			
Sum omsorgstjenester	48 567 798	32 000 000	58 242 633
Boveiledning			
38 boliger i bofellesskap	109 299	10 000 000	10 000 000
Utvidelse av Nygårdshaugen dagsenter 4 nye brukere	500 000	500 000	500 000
Sum enhet boveiledning	609 299	10 500 000	10 500 000
KOMMUNEOMRÅDE OPPVEKST			
Skoler			
Sandesundveien skole - ny sentrumsskole	7 828 023	22 000 000	28 153 594
Kapasitetsøkning og utbedring Sandbakken skole	1 018 722	20 000 000	20 155 500
IKT planen skoler og barnehager	3 902 826	6 500 000	8 980 926
Fysisk tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsev	45 550	100 000	969 590
Ventilasjon Hornes og Hannstad	-	6 000 000	6 000 000
Kapasitetstiltak skole generelt			
Sum skoler	12 795 121	54 600 000	64 259 610
Barnehager			
Barnehage Sandbakken	214 233	5 000 000	5 000 000
Forprosjekt nye barnehager	-	1 000 000	10 000 000
Sum barnehager	214 233	6 000 000	15 000 000
KOMMUNEOMRÅDE SAMFUNN, ØKONOMI OG			
Enhet kultur			
Realisering av bibliotek/kulturhus	665 992	1 500 000	3 191 666
Opprusting av parker og plasser	624 372	1 500 000	2 465 009
Sparta Amfi utskifting av kjøleanlegg og	1 141 468	1 200 000	1 592 434
Folkets hus utbedringer teaterscene	879 751	5 000 000	5 000 000
Friidrettsanlegg	-	3 000 000	3 000 000
Kirkelig fellesråd	1 932 269		21 110 962
Opparbeidelse av gravlund Hafslund			
Erverv av grunn Hafslund		3 000 000	
Maskiner og utstyr		500 000	
Oppgradering av krematoriet			
Erverv av grunn Tune kirke		3 000 000	
Gravlund Ingedal		300 000	
Sum enhet Kultur	5 243 852	19 000 000	36 360 071

Tiltak	Regnskap 2011	Opprinnelig budsjett 2011	Revidert budsjett 2011
KOMMUNEOMRÅDE HR			
Enhet kommunikasjon og service			
Videreutbygging av IKT kommunikasjon	1 812 994	3 500 000	7 256 532
Fornytelse og oppgradering av IKT utstyr	48 462	2 500 000	5 938 418
IKT som effektiviseringsverktøy	6 953 722	4 500 000	12 963 678
Elektroniske tjenester og publikumsservice	2 702 102	3 600 000	8 051 925
Sum enhet kommunikasjon og service	11 517 280	14 100 000	34 210 553
KOMMUNEOMRÅDE TEKNISK			
Enhet teknisk forvaltning			
Overtakelse av eiendom fra Borregaard	-	17 000 000	17 000 000
Sum enhet teknisk forvaltning	-	17 000 000	17 000 000
Enhet Teknisk produksjon			
Kjøp av biler og maskiner- samlet	10 015 459		12 730 000
Isprepareringsmasker		1 100 000	
Biler maskiner og annet teknisk utstyr		8 500 000	
Biler og maskiner VA			
Biler og maskiner renovasjon		2 100 000	
beholdere for plastsortering	556 684	2 200 000	2 200 000
Rehabilitering av p-plasser og p-automater	-	3 000 000	3 000 000
Feiervesenet biler		400 000	
Gatedalen deponigass - utbedring / nye gassbrønner	-	1 500 000	1 500 000
Universell utforming i bysentrum	153 636	1 000 000	1 000 000
Sum enhet teknisk produksjon	10 725 779	19 800 000	20 430 000
Enhet bygg og anlegg			
Brannoppgraderinger	18 231 702	15 000 000	13 272 572
Rehabilitering og sikring av bygg	8 295 053	5 500 000	16 027 960
ENØK-investeringer	1 729 366	700 000	1 787 965
Universell utforming kommunale bygg	578 891	1 000 000	1 000 000
Vurdering av kommunens administrasjonsbygg	43 219	1 000 000	1 000 000
Baterød vannverk fase 2	15 365 714	8 000 000	23 871 331
Alvim renseanlegg oppgradering	8 354 134	60 000 000	96 198 045
Rehabilitering av vannledningsnett	29 116 826	33 700 000	75 265 370
Rehabilitering av avløpsnett	27 324 078	41 350 000	81 267 751
Oppgradering veier	10 469 874	10 000 000	10 420 566
Trafikksikkerhetstiltak - trygge skoleveier	91 059	5 000 000	4 500 000
Gang og sykkelveier	-	5 000 000	8 000 000
Oppgradering av Gågata			
Veilys - oppgradering av kommunale og private veier og nye lyspkt	2 621 374	6 500 000	7 174 389
Sum enhet bygg og anlegg	122 221 290	192 750 000	339 785 949
Enhet byggesak, landbruk og kart			
Oppgradering av GPS			
Plotter			
Sum enhet byggesak, landbruk og kart			
Prosjekter bevilget tidligere år	73 868 085		125 489 907
SUM	301 609 298	383 550 000	755 864 602

Hovedoversikt balanseregnskapet

	Regnskap 2011	Regnskap 2010
Eiendeler	7 294 323 918,26	7 002 749 528,98
Anleggsmidler	6 024 146 790,82	5 866 075 884,69
Faste eiendommer og anlegg	2 699 217 234,20	2 561 517 431,53
Ustyr, maskiner og transportmidler	180 058 391,37	158 985 877,84
Utlån	373 441 720,55	340 649 506,62
Aksjer og andeler	82 585 908,50	76 930 959,50
Pensjonsmidler	2 688 843 536,20	2 727 992 109,20
Omløpsmidler	1 270 177 127,44	1 136 673 644,29
Kortsiktige fordringer	234 118 141,07	288 460 768,65
Premieavvik	138 028 065,46	127 232 016,99
Aksjer og andeler	12 874 554,00	32 604 125,00
Sertifikater	0,00	147 209 160,98
Obligasjoner	157 534 088,98	87 401 738,43
Kasse, postgiro og bankinnskudd	727 622 277,93	453 765 834,24
Egenkapital	-516 610 315,58	-1 011 841 661,38
Disposisjonsfond	-149 439 870,36	-143 215 344,84
Bundne driftsfond	-83 655 709,45	-104 632 270,94
Ubundne investeringsfond	-92 091 672,02	-75 036 608,95
Bundne investeringsfond	-3 655 074,76	-7 611 621,06
Regnskapsmessig mindreforbruk (drift)	-70 093 526,49	-71 570 595,53
Udisponert investeringsregnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	-109 525 338,82	-601 626 096,38
Endring av regnskapsprinsipp (drift)	-15 598 468,68	-15 598 468,68
Endring av regnskapsprinsipp (investering)	7 449 345,00	7 449 345,00
Gjeld	-6 777 713 602,68	-5 990 907 867,60
Langsiktig gjeld	-6 358 614 544,94	-5 585 027 066,94
Pensjonsforpliktelse	-3 528 785 899,94	-3 023 719 764,94
Andre lån	-2 829 828 645,00	-2 561 307 302,00
Kortsiktig gjeld	-419 099 057,74	-405 880 800,66
Annen kortsiktig gjeld	-411 494 201,27	-405 880 800,66
Premieavvik	-7 604 856,47	0,00
Sum egenkapital og gjeld	-7 294 323 918,26	-7 002 749 528,98
Memoriakonti	0,00	0,00
Ubrukte lånemidler	443 993 092,94	320 577 278,63
Andre memoriakonti	2 035 915,73	170 489 599,15
Motkonto for memoriakontiene	-446 029 008,67	-491 066 877,78

Økonomisk oversikt - drift

	Regnskap 2011	Budsjett 2011	Regnskap 2010
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	-97 221 050,63	-94 869 197,00	-102 288 402,62
Andre salgs- og leieinntekter	-282 582 718,44	-258 113 050,00	-260 426 776,33
Overføringer med krav til motytelse	-343 729 468,87	-150 015 134,00	-432 657 441,47
Rammetilskudd	-1 218 631 051,00	-1 194 600 000,00	-763 948 903,00
Andre statlige overføringer	-67 653 469,00	-63 804 500,00	-250 036 522,00
Andre overføringer	-3 487 681,22	-425 000,00	-5 963 088,11
Inntekts- og formueskatt	-923 853 814,51	-924 697 000,00	-975 909 186,87
Eiendomsskatt	-131 657 749,70	-130 800 000,00	-111 007 014,25
Andre direkte og indirekte skatter	-8 034 652,00	0,00	-7 874 349,00
Sum driftsinntekter	-3 076 851 655,37	-2 817 323 881,00	-2 910 111 683,65
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	1 555 744 941,34	1 443 065 837,00	1 459 082 138,29
Sosiale utgifter	394 868 837,70	409 577 385,00	377 088 396,62
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	475 976 484,28	374 995 782,00	419 292 221,78
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	355 157 689,87	351 052 237,00	193 599 835,14
Overføringer	224 591 784,67	166 200 800,00	346 531 970,89
Avskrivninger	129 499 365,00	0,00	116 834 068,63
Fordeelte utgifter	-80 126 579,75	-26 435 100,00	-77 347 991,05
Sum driftsutgifter	3 055 712 523,11	2 718 456 941,00	2 835 080 640,30
Brutto driftsresultat	-21 139 132,26	-98 866 940,00	-75 031 043,35
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	-71 948 084,98	-76 980 000,00	-65 250 878,80
Gevinst på finansielle instrumenter	-9 409 019,08	0,00	-19 372 666,66
Mottatte avdrag på utlån	-1 448 497,60	-1 700 000,00	-1 445 005,85
Sum eksterne finansinntekter	-82 805 601,66	-78 680 000,00	-86 068 551,31
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	111 528 497,74	117 100 000,00	95 333 337,62
Tap på finansielle instrumenter	1 056 193,23	0,00	1 171 230,30
Avdrag på lån	106 574 872,00	106 800 000,00	95 038 572,00
Utlån	2 099 403,20	2 675 000,00	2 671 507,55
Sum eksterne finansutgifter	221 258 966,17	226 575 000,00	194 214 647,47
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	138 453 364,51	147 895 000,00	108 146 096,16
Motpost avskrivninger	-129 499 365,00	0,00	-116 834 068,63
Netto driftsresultat	-12 185 132,75	49 028 060,00	-83 719 015,82
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-71 570 595,53	-71 639 596,00	-9 840 212,87
Bruk av disposisjonsfond	-62 551 594,55	-47 705 060,00	-22 911 488,21
Bruk av bundne fond	-30 807 748,39	-20 914 000,00	-11 026 809,99
Sum bruk av avsetninger	-164 929 938,47	-140 258 656,00	-43 778 511,07
Overført til investeringsregnskapet	17 494 810,83	19 660 000,00	11 485 261,77
Avsatt til disposisjonsfond	79 695 547,00	71 570 596,00	18 313 547,87
Avsatt til bundne fond	9 831 186,90	0,00	26 128 121,72
Sum avsetninger	107 021 544,73	91 230 596,00	55 926 931,36
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-70 093 526,49	0,00	-71 570 595,53

Økonomisk oversikt - investering

	Regnskap 2011	Budsjett 2011	Regnskap 2010
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-6 092 571,02	-1 000 000,00	-3 154 531,00
Andre salgsinntekter	-761 565,98	0,00	-1 940 911,00
Overføringer med krav til motytelse	-1 922 806,45	-400 000,00	-4 907 043,77
Statlige overføringer	-66 431 008,40	-8 932 000,00	-9 489 701,60
Andre overføringer	0,00	-43 700 000,00	0,00
Sum inntekter	-75 207 951,85	-54 032 000,00	-19 492 187,37
Utgifter			
Lønnsutgifter	1 895 797,64	0,00	1 028 660,86
Sosiale utgifter	571 836,51	0,00	295 987,07
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	263 194 768,06	739 220 261,00	356 981 354,32
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	1 026 625,50	2 333 379,00	176 075,40
Overføringer	31 450 549,98	14 310 962,00	45 872 566,42
Renteutgifter og omkostninger	3 469 721,10	0,00	3 705 947,10
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	301 609 298,79	755 864 602,00	408 060 591,17
Finanstransaksjoner			
Avdrag på lån	47 393 785,00	35 000 000,00	58 796 853,00
Utlån	80 955 793,00	100 000 000,00	77 867 739,50
Kjøp av aksjer og andeler	5 665 574,00	5 700 000,00	5 210 071,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	26 281 946,30	10 625,00	9 476 831,22
Avsatt til bundne fond	0,00	0,00	27 358 995,50
Sum finanstransaksjoner	160 297 098,30	140 710 625,00	178 710 490,22
Finansieringsbehov	386 698 445,24	842 543 227,00	567 278 894,02
Dekket slik:			
Bruk av lån	-299 074 185,69	-722 672 069,00	-447 197 760,14
Mottatte avdrag på utlån	-46 015 967,26	-35 000 000,00	-38 844 947,90
Salg av aksjer og andeler	-10 625,00	-10 625,00	-842 500,00
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0,00	0,00	-3 530 010,00
Overført fra driftsregnskapet	-17 494 810,83	-23 660 000,00	-11 485 261,77
Bruk av disposisjonsfond	-10 919 426,93	-31 988 290,00	-15 552 331,68
Bruk av ubundne investeringsfond	-9 226 883,23	-26 413 514,00	-602 959,83
Bruk av bundne fond	-3 956 546,30	-2 798 729,00	-49 223 122,70
Sum finansieringer	-386 698 445,24	-842 543 227,00	-567 278 894,02
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00

Note 1 - Endring i arbeidskapital

	2011	2010	2009
Anskaffelse av midler	-3 579 965 986,83	-3 502 557 630,37	-3 291 532 374,25
Anvendelse av midler	3 583 096 575,07	3 462 396 473,81	3 332 304 388,69
Anskaffelse minus anvendelse	-3 130 588,24	-40 161 156,56	40 772 014,44
Endring ubrukte lånemidler	123 415 814,31	377 197 760,14	-376 624 468,93
Endring i arbeidskapital	120 285 226,07	337 036 603,58	-335 852 454,49
Endring kortsiktige fordringer	-54 460 981,95	-1 746 933,98	3 761 955,93
Endring premieavik	10 796 048,47	16 949 296,00	5 230 399,00
Endring aksjer og andeler	-19 729 571,00	-43 732 389,58	40 664 279,58
Endring ihendehaverobligasjoner og sertifikater	-77 076 810,43	-329 696 357,33	528 891 666,74
Endring betalingsmidler	273 856 443,69	21 301 188,68	-234 991 288,50
Sum endring omløpsmidler	133 385 128,78	-336 925 196,21	343 557 012,75
Sum endring kortsikting gjeld	-13 099 902,71	-111 407,37	-7 704 558,26
Endring arbeidskapital	120 285 226,07	-337 036 603,58	335 852 454,49
Differanse endring i arbeidskapital	0,00	0,00	0,00

Note 2 - Pensjonsforpliktelser

Sarpsborg kommune har kollektiv pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte. For lærere i grunnskolen har kommunen tilsvarende ordning i Statens pensjonskasse (SPK). Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66 % sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetalinger fra folketrygden.

Pensjonskostnad

PENSJONSKOSTNAD	KLP		SPK	
	2010	2011	2010	2011
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	122.002.945	127.785.669	34.206.694	38.357.017
+ Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	123.767.032	122.593.988	26.283.032	25.150.778
= Brutto pensjonskostnad	245.769.977	250.379.657	60.489.725	63.507.795
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	111.322.826	114.290.842	21.978.815	20.583.767
= Netto pensjonskostnad (ekskl. adm.)	134.447.151	136.088.815	38.510.910	42.924.028
+ Sum amortisert premieavvik	8.206.324	9.618.882	30.668	157.561
+ Avregning for tidligere år			189.105	164.857
+ Administrasjonskostnad	6.930.276	7.896.043	1.010.572	1.046.457
= Samlet pensjonskostnad (inkl. adm.)	149.583.751	153.603.740	39.741.255	44.292.903

Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktelser, og fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnad og sum amortisert premieavvik utgjør samlet pensjonskostnad. Hvert enkelt års premieavvik amortiseres med motsatt fortegn.

Premieavvik

Sarpsborg kommune har valgt 15 års/10 års* amortiseringstid.

PREMIEAVVIK	KLP		SPK	
	2010	2011	2010	2011
Innbet. Premie/tilskudd (ekskl. adm.)	155.635.519	155.522.655	40.414.307	36.063.469
- Netto pensjonskostnad	134.447.151	136.088.815	38.510.910	42.924.028
= Årets premieavvik	21.188.368	19.433.840	1.903.397	-6.860.559
Sats for arbeidsgiveravgift (14,1 %)				
AGA av premieavviket	2.987.560	2.740.171	268.379	-967.339
AGA av innbet. premie/tilskudd (inkl. adm) (arbeidsgivers andel)	22.463.342	22.581.196	5.750.220	5.150.630

*) Premieavvik fra og med 2011 amortiseres over 10 år.

Hvis pensjonspremien overstiger (er lavere enn) netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres (utgiftsføres) og balanseføres mot kortsiktig fordring (gjeld). Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et lavere (høyere) beløp enn den faktiske premien, nemlig pensjonskostnaden.

AKKUMULERT OG AMORTISERT PREMIEAVVIK	KLP	SPK
	2011	2011
Akkumulert premieavvik 31.12.10	111.156.178	353.040
+ Årets premieavvik	19.433.840	-6.860.559
- Sum amortisert premieavvik	9.618.882	157.561
= Akkumulert premieavvik 31.12.11	120.971.136	-6.665.080
AGA av amortisert premieavvik	1.356.262	22.216

Balansførte størrelser

Balansført pensjonsforpliktelse	KLP		SPK	
	Estimat 31.12.2010	Estimat 31.12.2011	Estimat 31.12.2010	Estimat 31.12.2011
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	2.289.991.284	2.802.575.367	697.183.689	622.413.967
- Pensjonsmidler	2.124.366.744	2.225.738.023	603.625.355	463.105.503
= Netto forpliktelse (før AGA)	165.624.540	576.837.344	93.558.334	159.308.464
AGA av (balansført) netto forpliktelse	23.353.060	81.334.066	13.191.725	22.462.493

	KLP	SPK
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB – Estimat	2011	2011
Brutto pensjonsforpliktelse IB 1.1 - Estimat i fjor	2.289.991.284	697.183.689
+ Årets opptjening	127.785.669	38.357.017
+ Rentekostnad	122.593.988	25.150.778
- Utbetalinger	88.658.903	
+ Amortisering estimatavvik - forpliktelse	350.863.329	-138.277.517
= Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12 - estimat	2.802.575.367	622.413.967
+ Gjenstående amortisering – forpliktelse	0	0
= Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12 - estimat full amortisering	2.802.575.367	622.413.967

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB – Estimat	2011	2011
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - Estimat i fjor	2.124.366.744	603.625.355
+ Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	163.418.698	37.274.783
- Administrasjonskostnad	7.896.043	1.046.457
- Utbetalinger	88.658.903	
+ Forventet avkastning	114.290.842	20.583.767
- Amortisert estimatavvik – pensjonsmidler	79.783.315	197.331.945
= Brutto pensjonsmidler UB 31.12 – estimat	2.225.738.023	463.105.503
- Gjenstående amortisering – pensjonsmidler	0	0
= Brutto pensjonsmidler UB 31.12 estimat – full amortisering	2.225.738.023	463.105.503

Estimerte størrelser, faktiske størrelser og estimatavvik

Det skal foretas ny beregning av de pensjonsforpliktelsene som ble balansført i foregående års regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelsene i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelsene. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler, kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene.

Estimatavvik KLP:

ÅRETS ESTIMATAVVIK	ESTIMAT 31.12.2010 (full amortisering)	FAKTISK 1.1.2011	ESTIMATAVVIK 2011
Brutto pensjonsforpliktelse	2.558.968.415	2.640.854.613	81.886.198
Pensjonsmidler	2.004.381.765	2.044.583.429	-40.201.664

ESTIMATAVVIK	Estimatavvik pensjonsmidler	Estimatavvik pensjonsforpliktelse
Akkumulert avvik tidligere år IB 1.1.	119.984.979	268.977.131
+ Estimatavvik i 2011	-40.201.664	81.886.198
- Amortisert avvik i 2011	79.783.315	350.863.329
= Gjenstående samlet avvik 31.12.2011	0	0

Estimatavvik SPK:

ÅRETS ESTIMATAVVIK	ESTIMAT 31.12.2010 (full amortisering)	FAKTISK 1.1.2011	ESTIMATAVVIK 2011
Brutto pensjonsforpliktelse	586.150.362	558.906.171	-27.244.190
Pensjonsmidler	453.099.492	406.293.410	46.806.082

ESTIMATAVVIK	Estimatavvik pensjonsmidler	Estimatavvik pensjonsforpliktelse
Akkumulert avvik tidligere år IB 1.1.	150.525.863	111.033.327
+ Estimatavvik i 2011	46.806.082	27.244.190
- Amortisert avvik i 2011	197.331.945	138.277.517
= Gjenstående samlet avvik 31.12.2011	0	0

Forutsetninger

Forutsetninger som ligger til grunn for beregningen i KLP:

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER	2010	2011
Årlig avkastning (i %)	6,00	5,50
Diskonteringsrente (risikofri rente i %)	5,00	4,50
Årlig lønnsvekst (i %)	3,35	2,96
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (i %)	3,35	2,96
Årlig vekst i pensjonsreguleringen (i %)	3,35	2,96
Forholdstallet fra KRD*	1,60	1,50

* Kommunal- og regionaldepartementet

Uttak av AFP for 2011 (i %)

Uttak fra alder (i år)	62
Sykepleiere	33
Fellesordningen *	33
Fellesordningen **	45

* 65 års aldersgrense ** 70 års aldersgrense

Frivillig avgang for Sykepleiere og Tillitsvalgtordning i 2009 (i %)

Alder (i år)	< 20	20-23	24-25	26-30	31-45	46-50	> 50
Turn-over	20	8	6	6	4	1	0
Fradrag *	-	-	-	0,4	0,2	0,1	-

* Fradragene gjøres for hvert av årene i aldersgruppen

Frivillig avgang for Fellesordning i 2009 (i %)

Alder (i år)	< 20	20-23	24-29	30-39	40-50	51-55	> 55
Turn-over	20	15	10	7,5	5	2	0

Antall personer i ordningen	2010	2011
Aktive	3.193	3.229
Oppsatte	754	793
Pensjonister	1.898	2.038

Forutsetninger som ligger til grunn for beregningen i SPK:

Økonomiske forutsetninger (i %)	2010	2011
Diskonteringsrente	5,00	4,50
Forventet Lønnsvekst	3,35	2,96
Forventet G-regulering	3,35	2,96
Forventet avkastning	5,35	4,85

Basert på aktuell status for lærerne i Statens Pensjonskasse

Frivillig avgang (turn-over): 3 % årlig inntil fylte 50 år, 0 % utover dette.

Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år): 50 %

Disse forutsetningene benyttes i beregningene både for ordinær pensjon i SPK og for avtalefestet pensjon (AFP).

Endringer i reglene om regnskapsføring av pensjon

Kommunal- og regionaldepartementet har vedtatt tre endringer i reglene om regnskapsføring av pensjon i kommuner og fylkeskommuner som er hensyntatt i årets beregning av pensjonskostnader:

- 1) Amortiseringstiden for premieavvik endres fra 15 til 10 år med virkning for premieavvik som oppstår i 2011 og senere. Det er ingen endring for de som benytter 1 år.
- 2) Amortiseringen av estimatavvik for midler og forpliktelser reduseres fra 15 til 1 år for de som nå benytter 15 år. Estimatavvik fra før 2011 som har blitt amortisert over 15 år balanseføres fullt ut i 2011.
- 3) Samlet virkning av pensjonsreformen skal tas inn i regnskapet på et senere tidspunkt som departementet fastsetter.

Note 3 – Garantiforpliktelser

	2 011	2010	Opphørsår
Borg Havn IKS	1 080 000	1 800 000	2014
Borg Havn IKS	900 000	1 500 000	2014
Borg Havn IKS	2 046 853	2 418 688	2017
Borg Havn IKS	6 375 000	6 750 000	2028
Borg Havn IKS	5 750 000	6 250 000	2023
Borg Havn IKS	6 999 940	7 333 280	2032
Borg Havn IKS	5 312 500	5 562 500	2027
Borg Havn IKS	6 000 000	6 500 000	2023
Borg Havn IKS	1 179 998	1 278 332	2007
Borg Havn IKS	4 845 000	5 185 000	2026
Borg Havn IKS	7 014 375	7 498 125	2026
Borg Havn IKS	4 128 389	4 914 175	2017
Borg Havn IKS	5 165 625	5 700 000	2026
Borg Havn IKS	4 500 000	4 800 000	2026
Borg Havn IKS	6 000 000	6 375 000	2027
Bergsvingen barnehage	1 950 000	2 175 000	2049
Tune barnehage	1 906 250	2 112 500	2049
Nygårdshaugen barnehage	1 900 800	2 112 000	2048
Tyrihans barnehage	2 224 059	2 346 472	2051
Tune adm.bygg	1 049 371	1 551 500	2015
Eplehagen borettslag	10 553 898	10 832 160	2031
Eplehagen bofellesskap	20 218 406	20 891 534	2027
Snarveien barnehage	7 678 547	7 966 110	2035
Inspira Science Center AS	500 000	500 000	2012
Borg næring og eiendom	500 000	500 000	2013
	115 779 011	124 852 376	

Note 4 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak m.m.

Navn	Fordringer	Gjeld	Kortsiktig	Langsiktig
Borg næring og eiendom	46 909 519,80		45 970 068,38	939 451,42
IUA (oljevernberedskap		-1 445 019,58	-1 445 019,58	0,00
Frivillighetssentralen		-142 240,40	-142 240,40	0,00
Sum	46 909 519,80	-1 587 259,98	45 016 277,52	939 451,42

Note 5 - Aksjer og andeler

Navn	31.12.2011	31.12.2010	Markedsverdi	Korrigert inngangsverdi	Kommunens eierandel
Egenkapitalinskudd KLP	39 984 237	34 318 663		Ukjent	100 %
Sarpsborg Asvo AS	100 000	100 000		Ukjent	100 %
Fjellveien 20 leilighet	4 000	4 000			
Greåkersalen 6 leiligheter Selvaag	73 878	73 878			
Innskudd Selvaag 6 leiligheter	21 693	21 693			
Kulåssentret Blå kors 16 leiligheter	1 711 000	1 711 000			
Sandesundsveien 39 1 a 250.-	250	250			
Lindenesgate 43 3 a 500.-	1 500	1 500			
O.H. gate 42 b 1 a 4000.-	4 000	4 000			
Sandesundsveien 39 1 a 3200.-	3 200	3 200			
Hurdalsenteret 1 a 5000.-	5 000	5 000			
Peer Gyntveien 34 leilighet nr. 19	25 000	25 000			
Herreperveien 6 leiligheter	10 943	10 943			
St. Halvards Plass 8 leiligheter	360 000	360 000			
Fritjofsgate borettslag 8 leiligheter	600 000	600 000			
Jutulveien 1970	36 000	36 000			
Sarpsborg sanitetsforening	80 000	80 000			
Fritjofsgate trygdeboliger	420 000	420 000			
Halsgate borettslag 8 andeler	800	800			
Biblioteksentralen AL	12 300	12 300		Ukjent	1,07 %
Nedre Glomma Destinasjonsselskap	70 000	70 000			
Leierett yrkesskolens hybelhus	25 000	25 000			
Fasanveien borettslag leil. 29/40	17 964	17 964			
Østfold Energi AS	10 000 000	10 000 000		Ukjent	14,29 %
Borg næring og Eiendom AS	25 100 000	25 100 000		1 778 443	100 %
Olavsdagene AS	100 000	100 000		Ukjent	100 %
Østfold Innovasjon AS	100 000	100 000		Ukjent	2,67 %
Inspira eiendom as 10625 a 5.-	53 125	63 750		Ukjent	50 %
Høisand bad AS	90 785	90 785		Ukjent	90,33 %
Kjerringåsen skisenter 19 a 250.-	4 750	4 750			
Borg informasjon AS	220 000	220 000			
Skjebergkilens Marina AS 300 a 1000.	300 000	300 000	15 000 000	3 075 342	92,00 %
Recom AS 58 a 500.-	29 000	29 000		97 122	1,66 %
Glomma veiprosjekt 12 a 5000.-	60 000	60 000			
Sarpsborg Turist AS	285 000	285 000		Ukjent	13,23 %
Alarmsentralen Øst AS	1 097 040	1 097 040		1 097 040	13,39 %
Stø AS stiftelseskapital	100 000	100 000		Ukjent	2,67 %
Nygårdshaugen barnehage 5 a 3000.-	15 000	15 000			
Borg Næringsutvikling AS	1 333 944	1 333 944		Ukjent	54,83 %
Andeler i SOBBL	50 000	50 000			
Solheimåsen vannverk	26 000	26 000			
Ingedal vannverk 3 a 1500.-	4 500	4 500			
Skjeberg vannverk 5 a 5000.-	50 000	50 000			
	82 585 909	76 930 960			

Note 6 - Avsetninger og bruk av avsetninger

Tekst	2011	2010	2009
Avsetninger	115 808 680,20	81 277 496,31	54 024 244,40
Ikke disponert netto driftstresultat	70 093 526,49	71 570 595,53	0,00
Bruk av avsetninger	-117 462 199,40	-99 316 712,41	-116 445 080,50
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-71 570 595,53	-13 370 222,87	0,00
Netto avsetning	-3 130 588,24	40 161 156,56	-62 420 836,10

Note 6 - Avsetning til og bruk av fond**Disposisjonsfond**

Disposisjonsfond pr. 01.01.2011	143 215 344,84	
Avsatt til disposisjonsfond i driftsregnskap	79 695 547,00	
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskap		10 919 426,93
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskap		62 551 594,55
Disposisjonsfond pr. 31.12.2011		149 439 870,36

Ubundne investeringsfond pr. 01.01.2011	75 036 608,95	
Avsatt til ubundne investeringsfond i investeringsregnskap	26 281 946,30	
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskap		9 226 883,23
Ubundne investeringsfond pr. 31.12.2011		92 091 672,02

Bundne investeringsfond 01.01.2011	7 611 621,06	
Avsatt til bundne investeringsfond i investeringsregnskap	0,00	
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskap	0,00	3 956 546,30
Bundne investeringsfond pr. 31.12.2011		3 655 074,76

Bundne driftsfond pr. 01.01.2011	104 632 270,94	
Avsatt til bundne driftsfond i driftsregnskap	9 831 186,90	
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskap		30 807 748,39
Bundne driftsfond pr. 31.12.2011		83 655 709,45

Samlet avsetning for alle fondstyper	115 808 680,20	
Samlet bruk av avsetning for alle fondstyper	117 462 199,40	
Netto bruk	1 653 519,20	

Note 7 - Kapitalkonto

		Balanse 01.01.2011	601 626 096,38
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom	10 315 859,60	Aktivering av fast eiendom og anlegg	238 838 343,27
Salg av maskiner/transportmidler	1 156 788,70	Aktivering av maskiner og transportmidler	60 905 986,23
Avskrivinger bygg og anlegg	101 324 647,00	Kjøp av aksjer og andeler	5 665 574,00
Avskrivning av utstyr, maskiner	28 174 718,00	Sosiale utlån	2 099 403,20
Salg av aksjer og andeler	10 625,00	Utlån formidlingslån	80 955 793,00
Avdrag sosiale lån	1 448 497,60	Avdrag eksterne lån	153 968 657,00
Tap sosiale utlån	2 065 818,70		
Avdrag formidlingslån	46 015 967,26		
Tap på formidlingslån	732 698,71		
Bruk av midler formidlingslån	80 955 793,00		
Bruk av eksterne lån	218 118 392,69		
KLP fellesordn./sykepleiere	544 214 708,00		
Balanse 31.12.2011	109 525 338,82		
Sum debet	1 144 059 853,08	Sum kredit	1 144 059 853,08

Sarpsborg, 15.02.2011

Unni Skaar
Rådmann

Rune Antonsen
Økonomisjef

Note 8 – Regnskap og beretning for interkommunalt samarbeid

IUA interkommunalt utvalg akutt forurensing Østfold

IUA Østfold er et samarbeid mellom Halden, Fredrikstad, Hvaler, Aremark, Marker, Rakkestad, Hobøl, Sarpsborg, Rømskog, Trøgstad, Spydeberg, Askim, Eidsberg og Skiptvedt kommuner.

Kommunene har til sammen bidratt med	kr.	1 099 309,00
Renteinntekter på egne midler	"	35 477,00
Sum inntekter	"	1 134 786,00

Inntektene er disponert på følgende måte

Godtgjørelse til styre og sekretær	kr.	121 686,00
Andre driftsutgifter	"	49 593,00
Kurs, konferanser, reiseutgifter	"	175 441,00
Innkjøp av utstyr	"	305 459,00
Avskrivning	"	256 620,00
Sum utgifter	"	908 799,00

Årsresultat	kr.	225 987,00
--------------------	-----	-------------------

Anleggsmidler	kr.	1 012 259,00
Omløpsmidler	"	1 927 678,00
Egenkapital	"	-2 804 068,00
Gjeld	"	-135 869,00
Sum egenkapital og gjeld		0,00

ØVRIGE NOTER I HENHOLD TIL GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK (KRS 6)

"Øvrige noter" omfatter noter som ikke er obligatoriske i henhold til lov og forskrift, men som fremgår av Kommunal regnskapsstandard nr. 6: Foreløpig standard (F) – Noter og årsberetning. Notene gir utfyllende informasjon til regnskapet.

Note 9 (KRS) – Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Regnskapet er utarbeidet i henhold til Kommunelovens § 48 2. ledd, Forskrift om årsregnskap for kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapskikk slik dette fremgår av lov, forskrift og kommunale regnskapsstandarder (KRS).

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet omfatter alle økonomiske midler som disponeres for året, og anvendelsen av midlene. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes.

Tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også for interne finansieringstransaksjoner.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter og inntekter ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet. Justering i henhold til eksakt beløp foretas i det påfølgende regnskapsår.

Virkingen av endringer i regnskapsprinsipper i 2008 og senere som påvirker arbeidskapitalen er ført direkte mot konto for prinsippendringer.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Alle andre eiendeler er omløpsmidler. Anleggsmidler består av varige driftsmidler, finansielle anleggsmidler og immaterielle eiendeler.

Kontanter, bankinnskudd, markedsbaserte verdipapirer og fordringer knyttet til kommunens vare og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Normalt vil fordringene forfalle innen ett år. Markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje med sikte på videresalg og omsettes på børs eller i et regulert marked, samt har god likviditet og eierspredning, klassifiseres alltid som omløpsmidler. Unntak gjelder for obligasjoner som bystyret på forhånd har bestemt skal holdes til forfall. Investering i aksjer, andeler, obligasjoner og utlån med løpetid utover ett år som ikke er finansielt motivert er klassifisert som anleggsmidler.

KRS (F) nr 4 inneholder regler for avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Hovedregelen er at utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved tidspunktet for anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå anses som vedlikehold og utgiftsføres i driftsregnskapet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i Kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jf. Kommunelovens § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld. Kommunen har per 31.12.11 ikke etablerte trekkrettigheter i finansinstitusjon, men gjeldende bankavtale med Fokus Bank åpner for at trekkrettigheter kan etableres ved behov.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Investering i anleggsmidler aktiveres fortløpende i balansen det året investeringen er foretatt. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomheten. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, er avskrevet med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning og varierer fra 5 til 50 år avhengig av beregnet levetid for anleggsmiddelet.

Kommuner og fylkeskommuner kan legge til grunn en kortere avskrivningsperiode for det enkelte anleggsmiddel, dersom det er åpenbart at den økonomiske levetiden til anleggsmiddelet er kortere enn de fastsatte avskrivningsperiodene.

Anleggsmidler som er solgt er nedskrevet til 0 i salgsåret. Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen. Nedskrivningen er reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Avgrensning mellom drift og investering er gjort i henhold til KRS 4. Som investering regnes:

- a) Anskaffelse av eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk (> 3 år), og som er av vesentlig verdi (> kr 100 000).
- b) Påkostning på eksisterende varige driftsmidler, som er av varig og vesentlig verdi.

I tilfeller der kommuner har utgifter til utbedring av bygg og anlegg i forbindelse med offentlige brannpålegg og HMS-forskrifter er alle bygg/anlegg ansett som en vurderingsenhet. Arbeid på/utgifter til bygg/anlegg som er fullt avskrevet er ført som investering.

Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

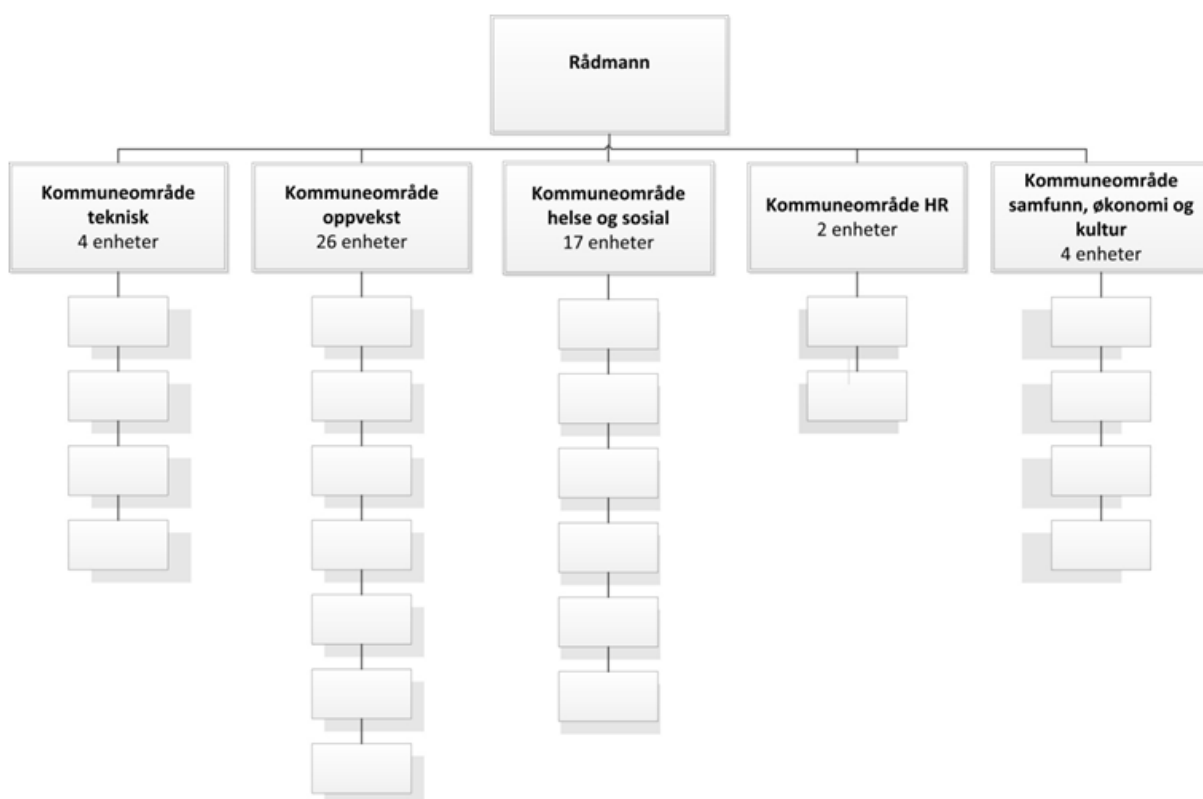
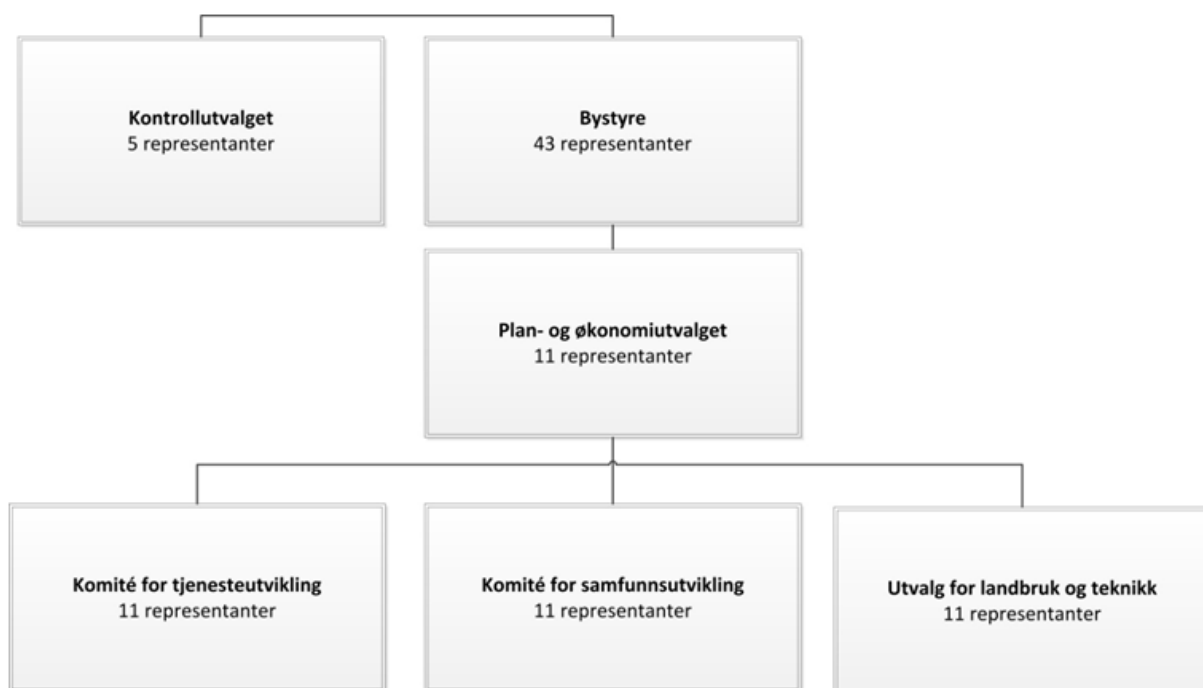
Innenfor betalte tjenester hvor selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Merverdiavgiftsplikt og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift for de tjenestemrådene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet kreves merverdiavgiftskompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.m. All merverdiavgift knyttet til anskaffelser over driftsbudsjettet inntektsføres på det budsjettansvar hvor anskaffelsen er utgiftsført. All merverdiavgiftskompensasjon knyttet til investeringer er ført til inntekt i driftsregnskapet på ansvar 830. I henhold til endring i reglene for føring av momskompensasjon for investeringer er 40 % av det samlede kompensasjonsbeløpet for investeringer overført fra drifts- til investeringsregnskapet.

Note 10 (KRS) – Politisk og administrativ organisering m.m.

Kommunen har eierskap i følgende aksjeselskap, interkommunale selskap, kommunale foretak m.m. som i varierende grad utfører tjenester for kommunen og/eller hvor eierskapet er historisk eller strategisk betinget:

Kommunale foretak:

Sarpsborg Frivillighetssentral KF

Interkommunale selskaper:

Borg Havn IKS

Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS

Østfold Kommunerevisjon IKS

Aksjeselskaper:

Alarmsentral Brann Øst AS

Borg Næring og eiendom AS

Borg Næringsutvikling AS

Kulturselskapet Olavsdagene AS (avviklet og slettet i foretaksregisteret i desember 2011)

Høisand Bad AS

Sarpsborg ASVO AS

Sarpsborg Turist AS

Inspira eiendom AS

Skjebergkilens Marina AS

Østfold energi AS

Østfoldforskning AS

Driftsassistansen i Østfold IKS

Borg Innovasjon AS

Rekom AS

KLP (gjensidig selskap)

Note 11 (KRS) – Vesentlige poster

Ressurskrevende tjenester

Det statlige tilskuddet til ressurskrevende tjenester for 2011 er estimert til kr 57 708 000. Beløpet er ført til inntekt i driftsregnskapet på ansvar 820. Etter regnskapsårets slutt er det endelige kravet beregnet til kr 67 516 000. Avviket mellom estimatet og faktisk utbetaling vil bli ført til inntekt i 2012.

I tillegg er det avdekket en fell i det opprinnelige kravet for 2010 som er anslått å gi en etterbetaling til kommunen på kr 3 071 000.

Note 12 (KRS) – Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner

Manglende finansiering i investeringsregnskapet

Prosjekter med merforbruk og prosjekter med manglende bevilgning/finansiering i investeringsregnskapet er finansiert ved bruk av ubrukte lånemidler tilhørende andre prosjekter.

Prosjekter innen eiendom

Sarpsborg torg	2 856 881,00
Brannoppgradering	4 959 130,00
Manglende finansiering	7 816 011,00

Momskompensasjon regnskap	11 811 808,00
Momskompensasjon budsjett	17 960 000,00
Manglende momskompensasjon	6 148 192,00
Ekstraordinært lånebehov	13 964 203,00

Note 13 (KRS) - Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Ikke avskrivbare anleggsmidler	Adm.bygg, sykehjem mv.	SUM
Anskaaffelseskost 01.01	132 243 483,00	177 087 615,54	298 801 392,27	2 184 109 182,00	114 032 715,48	772 569 283,52	3 678 843 671,81
Årets tilgang	21 775 506,46	28 472 830,03	56 131 476,68	107 280 767,08	10 501 966,00	74 162 217,77	298 324 764,02
Årets avgang	0,00	917 238,70	239 550,00		697 412,00	9 618 447,60	11 472 648,30
Anskaaffelseskost 31.12	154 018 989,46	204 643 206,87	354 693 318,95	2 291 389 949,08	123 837 269,48	837 113 053,69	3 965 695 787,53
Akk.avskrivninger 31.12	93 995 634,60	94 146 869,99	115 956 446,52	619 920 205,05		162 401 005,80	1 086 420 161,96
Netto akk. og rev.nedskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
Nedskr. 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
Bokført verdi pr. 31.12	60 023 354,86	110 496 336,88	238 736 872,43	1 671 469 744,03	123 837 269,48	674 712 047,89	2 879 275 625,57
Årets avskrivninger	12 940 185,00	14 541 727,00	12 529 416,00	70 620 311,00		18 867 726,00	129 499 365,00
Årets nedskrivninger	0,00	1,00	0,00	0,00		0,00	0,00
Årets reverserte nedskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år		50 år	
Avskrivningsplan	Lineært	Lineært	Lineært	Lineært		Lineært	

Note 14 (KRS) - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler**Fordeling per aktivaklasse**

Aktivaklasse	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Periodens resultatførte verdiendring	Balanseført verdi
Rentebærende papirer:				
Obligasjoner	155 000 000	157 534 089	5 984 089	157 534 089
Alternative plasseringer:				
Eiendom	19 034 955	12 871 449	1 372 449	12 871 449
Total	174 034 955	170 405 538	7 356 538	170 405 538

Plasseringsporteføljens sammensetning er innenfor de ramme for risiko m.m. som følger av kommunens finansreglement.

Note 15 (KRS), del 1 - Gjeldsforpliktelser - Investeringslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Rentetype	Rente	Renteforfall
Kommunalbanken	319 823 740	17.03.2025	3 mnd. NIBOR	3,28 %	14.03.2012
Kommunalbanken	520 963 840	09.08.2029	3 mnd. NIBOR	3,19 %	07.02.2012
Kommunalbanken	475 766 400	12.03.2029	3 mnd. NIBOR	3,20 %	08.03.2012
Kommunalbanken	301 397 287	22.12.2034	3 mnd. NIBOR	3,01 %	20.03.2012
Kommunalbanken	300 890 000	21.01.2036	3 mnd. NIBOR	3,17 %	18.01.2012
KLP	487 469 284	03.02.2028	3 mnd. NIBOR	3,13 %	01.02.2012
Sum lån	2 406 310 551				

Alle lån løper med flytende rente.

Sarpsborg kommune har bundet renten på deler av låneporteføljen ved bruk av rentebytteavtaler.

Dette er gjort for å ha mest mulig forutsigbare renteutgifter for gjeldsporteføljen.

Strategi for fordeling mellom fast og flytende rente fremgår av finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Sarpsborg kommune har i løpet av 2011 ikke hatt problemer med å få finansiert sine investeringer.

Låneporteføljen er innenfor de rammer som følger av finansreglementet for Sarpsborg kommune.

Note 15 (KRS), del 2 - Gjeldsforpliktelser - Formidlingslån

Långiver	Hovedstol	Forfall	Type lån	Rentetype	Rente	Renteforfall
Husbanken	210 895 165	01.04.2032	Startlån	Fast	3,600 %	01.08.2014
Husbanken	55 161 827	01.08.2029	Startlån	Fast	3,700 %	01.11.2014
Husbanken	97 498 742	01.04.2033	Startlån	Flytende	2,771 %	
Husbanken	57 878 877	01.06.2035	Startlån	Flytende	2,781 %	
Husbanken	2 083 483	01.05.2021	Særvilkår	Fast	2,600 %	01.08.2014
Sum lån	423 518 094					

Note 15 (KRS), del 3 - Gjeldsforpliktelser - Rentebytteavtaler

Motpart	Hovedstol		Sarpsborg kommune		Motparten		Betalingsmetode	Betalingsmetode	Betalingsmetode
	pr.	Startdato	Forfallsdato	betalingsmetode	betalingsmetode	betalingsmetode			
	31.12.2011								
Nordea	135 000 000	26.07.2011	26.07.2021	4,51 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Nordea	240 800 000	15.12.2005	15.12.2015	3 års NOK CMS + 0,60 %	Kvartalsvis	30/360	3 mnd. Nibor - 0,10%	Kvartalsvis	A/360
Nordea	180 800 000	15.12.2005	15.12.2015	3 mnd. NIBOR	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor + 0,75%	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	75 000 000	23.01.2006	21.07.2014	4,865 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	75 000 000	15.02.2010	13.02.2017	4,865 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	85 000 000	15.05.2008	14.11.2016	5,3505 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	150 000 000	03.02.2010	03.11.2014	4,565 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	100 000 000	17.08.2009	15.11.2013	4,95 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	104 000 000	28.09.2009	28.09.2015	5,655 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	200 000 000	16.11.2009	16.12.2019	4,485 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
DnB NOR	100 000 000	01.12.2011	01.12.2016	4,54 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2018	3,665 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	180 000 000	16.06.2010	16.03.2019	3,775 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	30 000 000	16.06.2010	16.03.2016	3,43 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	420 000 000	18.05.2015	18.05.2021	4,55 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	420 000 000	18.05.2016	18.05.2021	4,63 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360
Fokus Bank	230 000 000	31.08.2011	31.08.2016	3,36 %	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. Nibor	Kvartalsvis	A/360

Note 15 (KRS), del 4 - Beregning av minste tillatte avdrag

	2011
Betalt avdrag driftsregnskap	106 574 872
Sum lån 01.01.2011	2 556 866 129
Formidlingslån - Husbanken	-365 911 879
Lån med i vekting	2 190 954 250
Utstyr, maskiner og transportmidler	158 985 878
Faste eiendommer og anlegg	2 561 517 432
Ikke avskrivbare anleggsmidler	-50 544 221
Sum bokført verdi anleggsmidler	2 669 959 089
Sum årets avskrivninger	129 499 365,00

Kontrollgrense:	Betalte avdrag:
2 190 954 250	
sum langs gjeld	
_____	
* 129 499 365	106 574 872
årets avskrivninger	
2 669 959 089	
sum bokført verdi anleggsmidler	

	Regnskap	Kontrollgrense	Justert budsjett	Avvik kontrollgr - regnskap
Avdrag 2011	106 574 872	106 266 491	106 800 000	308 381

Note 16 (KRS) - Vesentlige forpliktelser

Husleiekontrakter

Sarpsborg kommune har noen inngåtte husleiekontrakter med en varighet på over 10 år. Samlede forpliktelser er i størrelsesorden 8-10 mill. kr årlig, hvorav husleien til lokaler for NAV i St. Mariesgate årlig utgjør 5,8 mill. kr. 50 % av husleiekostnadene for NAV's lokaler blir dekket gjennom avtale med staten.

Byggekontrakter

Kommunen har forpliktelser knyttet til byggekontrakter som overstiger de bevilgninger som fremgår av årsbudsjettet. Årsaken er at de årlige bevilgningene til et prosjekt er knyttet til når det forventes at utgiftene påløper, mens kontraktene inngås for hele byggeprosjektet uavhengig av om prosjektet gjennomføres over ett eller flere år.

Erstatning i eldre barnevernssaker

Bystyret vedtok i 2009 at Sarpsborg kommune skulle slutte seg til en felles kommunal oppreisningsordning i Østfold for personer som har vært utsatt for overgrep eller omsorgssvikt under barnevernets omsorg før 01.01.93. Østfoldkommunene har sluttet seg til felles prinsipper og et felles sekretariat for ordningen i fylkeskommunen. Søknadsfristen for ordningen utløp 01.02.12. Det er utbetalt 8,7 mill. kr i 2010 og 16,9 mill. kr i 2011. For 2012 er det budsjettet med 7,0 mill. kr.

Ved søknadsfristens utløp er det registrert i alt 525 søknader om erstatning, hvorav 254 er ubehandlede saker. Av behandlede saker gjelder 25 % Sarpsborg kommune. dersom ubehandlede saker har samme fordeling vil om lag 65 av sakene gjelde Sarpsborg kommune. Av behandlede saker har i overkant av 60 % gitt høyeste utbetaling, mens 25 % av søknadene er gitt avslag.

Note 17 (KRS) - Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester

Kommunen har for regnskapsåret 2011 fulgt de retningslinjer som er anbefalt av Kommunal- og regionaldepartementet av januar 2003, Rundskriv H- 2140.

Oversikten viser at alle tjenester med unntak av feiing har underdekning. Underdekningen innenfor vannforsyning, avløp og renovasjon er dekt inn ved bruk av selvkostfond.

Resultatet for 2011 viser følgende tall:

Alle tall i 1 000 kr	Vann- forsyning	Avløp	Renovasjon	Feiing	Slam (354)	Byggesaks- behandling (30201)
Direkte kostnader	32 405	40 231	36 219	4 297	2 261	8 096
Indirekte kostnader	2 434	2 792	2 057	977		604
Kapitalkostnader	15 720	20 204	1 247	70	0	54
Sum kostnader	50 559	63 227	39 523	5 344	2 261	8 754
Gebyrinntekter	-42 925	-55 518	-32 570	-5 388	-2 156	-6 485
Andre inntekter	0	0	0	0		-501
Sum inntekter	-42 925	-55 518	-32 570	-5 388	-2 156	-6 986
Resultat (overdekning)	0	0	0	-44	0	0
Resultat (underdekning)	7 634	7 709	6 953	0	105	1 768
Dekningsgrad i %	84,9	87,8	82,4	100,8	95,4	79,8
Selvkostfond pr. 01.01.11	12 438	42 680	13 130	0	0	0
Avsatt til selvkostfond	0	0	0	44	0	0
Bruk av selvkostfond	7 634	7 709	6 953	0	0	0
Renter tilført selvkostfondet	279	1 258	313	1	0	0
Selvkostfond pr. 31.12.11	5 083	36 229	6 490	45	0	0

Gjennomsnittrenten som er benyttet ved beregningen for 2011 er 3,24 %. Forklaringer til årets resultat vil bli kommentert i årsrapporten for 2011.

Note 18 (KRS) – Årsverk, ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisor

Antall årsverk m.m.

Ansatte etter kjønn	2010			2011		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
Fast ansatte	3081	769	3850	3137	771	3908
Andel K/M i %	80,0	20,0		80,3	19,7	
Årsverk	2277	675	2952	2302	689	2991
Andel K/M i %	77,1	22,9		77,0	23,0	

Lønn, honorar m.v. til rådmann og ordfører

Tekst	2011
Lønn, honorar m.v. til rådmann	1 100 787
Lønn, honorar m.v. til tidligere ordfører til 29.11.11	842 142
Lønn, honorar m.v. til nåværende ordfører fra 14.10.11	195 214

Godtgjørelse til revisor og utgifter til drift av sekretariat for kontrollutvalget

Sarpsborg kommuner er medeier i Østfold Kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer alle revisjonstjenester til kommunen. For 2011 er det utbetalt til sammen kr 2 616 350 i honorar til revisor. Størrelsen på honoraret fastsettes årlig av representantskapet i selskapet innenfor rammen av gjeldende avtale mellom eierkommunene.

I tillegg er det utbetalt kr 311 502 til Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS for drift av sekretariatfunksjon for kommunens kontrollutvalg.

Note 19 (KRS) – Forhold ved regnskapsårets slutt

Konkurs i Faktor-gruppen AS

Konkursen i flere av selskapene i Faktor-gruppen AS berører flere utbyggingsprosjekter i regi av Sarpsborg kommune. Det forventes ikke at konkursen vil påføre kommunen merutgifter knyttet til gjennomføring av prosjektene.

Utrasing av masser på Valaskjold

I forbindelse med utrasing av masser ved tidligere Valaskjold gård har kommunen fremmet krav om erstatning overfor selskapet som etter kommunens oppfatning har ansvar for at massene raste ut. Det pågår ved regnskapsårets slutt forhandlinger mellom partene.

Uavklart refusjonskrav – Moss kommune

Sarpsborg kommune har en uavklart refusjonssak med Moss kommune knyttet til en bruker innenfor pleie- og omsorgssektoren. Saken er klaget inn for fylkesmannen av Moss kommune. Det omtvistede kravet utgjør kr 729 167. Beløpet er inntektsført i Sarpsborg kommunes regnskap for 2011 og foreløpig oppgjør med forbehold om fylkesmannens avgjørelse i saken foreligger.

Underfinansiering av private barnhager i Sarpsborg kommune

Private Barnehagers Landsforbund (PBL) hevder i brev av 30.01.12 at Sarpsborg kommune har underfinansiert private barnhager i Sarpsborg med 6,5 mill. kr i 2011. Kommunen vil gjennomgå beregningene foretatt av PBL. Eventuelle korrigeringer som innebærer etterbetaling for 2011 vil bli utgiftsført i 2012.

Note 20 (KRS) – Eksterne gjeldsforpliktelser

Kommunen har ikke gjeldsforpliktelser gjennom kommunale foretak, interkommunale samarbeid m.v. som er en del av kommunen som rettssubjekt og hvor kommunen som følge av dette svarer fullt ut for foretakets gjeld.

For oversikt over kommunens egne gjeldsforpliktelser vises det til note 15 til regnskapet.